

Ret og Skel! Det er ikke derigennem, man naar at finde det, som er sandt og rigtigt. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem kunde faa mange af sine Meningsfæller til at slaa en Streg over adskilligt af det, som netop fremkommer som Sætninger — jeg vil ikke bruge Udtrykket Fraser, som det ikke vilde være ganske heldigt at bruge i en parlamentarisk Forsamling. I Stedet for at bruge saadanne Sætninger, ud af hvilke man vil udlede en hel Mængde, var det meget bedre at se paa Livets Krav og tage Hensyn til alle Sider, saaledes som Livets Krav netop med Nødvendighed medfører.

Den ærede Ordfører føjede til, at der i mine Udtalelser den Gang ogsaa var en Kvittering af en gammel Grundsætning, som lyder saaledes: Gamle Skatter ere gode. Det blev end altsaa slaaet en Streg over, dette, at gamle Skatter ere gode. Der gaar den ærede Ordfører dog meget for vidt i sit Referat af, hvad jeg den Gang sagde. Thi den Sætning, at gamle Skatter ere gode, staar fast og vil blive ved at staa til alle Tider, der vil være megen Sandhed deri altid. Men den ærede Ordfører maa ikke glemme, at der var det ganske ejendommelige Forhold til Stede, at det, som man har talt og forhandlet om og raabt op om i mange, mange Aar, det var den Uretfærdighed ved de gamle Skatter, at de hvilede paa Hartkornet som Paaligningsbasis for en meget betydelig Del af de *kommunale* Udgifter, og altsaa af hele Landbostandens Afgifter til Kommunerne. Men derimod havde der jo lige indtil for forholdsvis kort Tid siden aldrig nogen Sinde været raabt op om, at Gammel-skatten var en uretfærdig Skat; der var ingen Mennesker, der havde tænkt paa den Ting, der var ingen, der havde talt om det, det betragtede alle som fuldstændig givet, at Gammelskatten var noget, der var saa gammelt, at det slet ikke kunde nytte at tale om dens Ophævelse, det faldt ikke noget Menneske ind, at man kunde gaa hen og afskaffe den. Det maa den ærede Ordfører endelig ikke glemme, at det, som var Grundlaget for det Forslag, der fremkom fra det daværende Flertals Side, var Hensynet til, at man vilde anvise en Vej, som den ærede Ordfører og hans Parti gennem en Række af Aar forgæves havde søgt, en Vej, ad hvilken man kunde faa noget, som de kaldte Fiksering af Hartkornsskatterne — et Udtryk, som jeg nu slet ikke brød mig noget om, jeg vilde langt videre, langt videre end til at fikser

Hartkornsskatterne, nemlig til at indføre en retfærdig Basis for Paaligning af faste Ejendomsskatter til Kommunen. Og saa var det heldige Tilfælde til Stede den Gang, at den daværende Regering i sine Forslag havde lagt Spiren til den Udvikling, som kom frem her gennem Tingets Behandling, havde lagt Spiren til, at man kunde faa indført en retfærdig Basis for Beskatningen. Naar man altsaa havde det Formaal, som jeg vedkender mig som det første, og som jeg den Gang ogsaa fremhævede som det første og vigtigste, nemlig at søge den kommunale Beskatning paa Landet lagt paa en retfærdig Basis, førte Omstændighederne til, at man ogsaa maatte tage Ejendomsskylden til Staten med. Man skulde jo nemlig have en Vurdering, thi uden en ny Vurdering — som det ærede Medlem jo selv erkendte at være en fortræffelig Ting, naar den sker efter Værdien, hvad den naturligvis skal — kunde man ikke indføre en retfærdig Basis for Beskatning til Kommunerne. Skulde man have en saadan Vurdering; saa var det naturligt og rimeligt ogsaa at indføre Ejendomsskyld til Staten, og deraf udsprang da de Forslag, som jeg den Gang tillod mig at fremsætte som Ordfører.

Nu sagde den ærede Ordfører: Ja, det var udmærkede Forslag, de vare fortræffelige, men de havde en Fejl. Ja, hvem har ikke det, og hvilke Forslag have ikke Fejl? Men de Fejl, som den ærede Ordfører fandt ved Forslagene fra den Tid, tror jeg rigtignok ikke ere at betragte som saadanne. I alle Tilfælde vil jeg straks sige den ærede Ordfører, at naar han som den første Fejl nævnedes denne, at vi samtidig med at afskaffe de gamle Grundskatter indførte en ny Grundskat, saa var det saa langt fra at være en Fejl, at det fra vort Standpunkt var en absolut Betingelse. Der var ikke Spørgsmaal om Fejl eller ikke Fejl, men det var saaledes: ingen Afskaffelse af de gamle Skatter, ingen Tilladelse, ingen Tilslutning dertil fra vor Side uden paa Betingelse af, at man ogsaa indførte en ny Grundskat. Jeg forstaaer det saa saare vel, at det vilde have været en meget stor Behagelighed, dersom man uden videre kunde blive de gamle Grundskatter paa Ejendomme kvit og sige: Nu skal alt det lægges paa Formue og Indkomsten! Det vilde være en overordentlig stor Behagelighed for Ejere af faste Ejendomme paa Landet og særlig for Hartkornsejerne naturligvis, men det kunde vi paa ingen Maade gaa ind paa. Der er ikke Spørgs-